

ANADOLU'DA YUNAN ZULÜM ve VAHŞETİ

ARAŞTIRMA-İNCELEME

Hazırlayan:
Mustafa Zahit Öner

dünya bugün
yarın

ANADOLU'DA YUNAN ZULÜM ve VAHŞETİ

ARAŞTIRMA-İNCELEME

Matbuat Müdüriyet-i Umûmiyesince Resmî
Vesîkalara Dayanarak Kaleme Alınmış Garbî
Anadolu'daki Son Yunan Fecâyiine Aittir.

Hazırlayan
MUSTAFA ZAHİT ÖNER

© 2020, DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI™

Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik ve mekanik yolla çoğaltılıp, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

DBY: 127

Araştırma-İnceleme: 25

ISBN 978-625-7760-27-0

Sertifika No: 18188

1. Baskı: İstanbul, 2020

Yayın Yönetmeni:

İrfan Güngörür

Hazırlayan:

Mustafa Zahit Öner

Editör:

Nuh Muaz Kapan

Sayfa/Kapak Düzeni:

DBY Ajans

Baskı/Cilt:

Mikeyas Basım Yayın Matbaacılık

(Sertifika No: 35532)

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI / Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Anadolu'da Yunan Zulüm ve Vahşeti

/ Hazırlayan: Mustafa Zahit Öner

Editör: Nuh Muaz Kapan

İstanbul : DBY Yayınları, 2020.

462 s. ; 15,0 x 21,0 cm ___ (DBY Yayınları ; No. 127) ___ Dizin var

ISBN 978-625-7760-27-0

1- Tarih 2- Yakın Tarih 3- Yunan Mezalimi

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI

Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4

Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul

Tel. - Faks: +90 212 526 98 06

www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

İçindekiler

Kısaltmalar	17
Mühim Hatırlatmalar	19
Önsöz	23
Giriş	27
Yunanlıların İşgal Esnasında Yaptıkları Zayıt ve Tahribat Miktarı.....	37
Yunanlıların İşledikleri Vahşetlerden Muhtelif Örnekler	41
Kitapta Geçen Anadolu'daki Livâ, Kazâ ve Bâzı Nâhiyelerin Yunan Kuvvetleri Altındaki İşgal Süreleri	45
Eserin Önemi ve Muhtevası	49
Metnin Tesisinde Dikkat Edilen Hususlar	53

METİN

ANADOLU'DA YUNAN ZULÜM VE VAHŞETİ

Anadolu'da Yunan Zulüm ve Vahşeti	63
--	----

BİRİNCİ KISIM

YUNAN ZULÜM VE VAHŞETİNİN ESBÂB VE SEVÂİKİ	67
---	----

BİRİNCİ FASIL

İmhâ Siyâseti.....	67
Vesîkalar, Makâle[ler] ve Mülâkâtlar	74
Numara 1: İzmir'in İşgâlinde Beş Ay Sonra Roma'da Bir Türk Diplomatiyle Venizelos Arasındaki Mülâkât	74
Numara 2: Amerikalı Bir Muhâbirin Mustafa Kemal Paşa ile Mülâkâtından Sonra Atina'da Kral Konstantin ile Yaptığı Mülâkât	81
Numara 3: Yunan Esîr Zâbit ve Neferlerinin Garb Cephesi Karârgâhında Verdikleri İfâdeler	83
Numara 4	84
Numara 5: Bir Tayyâre Zâbitinin İfâdesi.....	85
Numara 6: Bir Yunan Esîrinin Akşehir'de Alınan İfâdesi.....	85
Numara 7	86
Numara 8	87
Numara 9: Bir Fransız Muharriresinin Anadolu Fâciası Hakkında Beyânâtı.....	87
Numara 10: Mösyö Franklin Bouillon'un Beyânâtı	90
Numara 11: Tebliğ-i Resmî.....	91
Numara 12: Yunan Generali Papulas'ın İmhâ Siyâsetine Dâir Bir Nutku.....	91
Numara 13: Düvel-i Müttefika'nın Şehâdetleri.....	92

İKİNCİ FASIL

Yunan Mezâliminde Ecnebî Teşvikât ve Muâvenetleri	99
Samsun Bombardımanının İç Yüzü.....	104
Numara 1: Mister Chekuyt'in Telgrafi	105
Numara 2: Resmî Tebliğ	106
Numara 3: Samsun'da Düşman Donanmasının Bombardımanında Mütehassıl Tahrîbât ve Hasârât Mikdârı	108
Numara 4: Yunan Donanması Kumandanlığı Tarafından Bombardımandan Evvel Samsun Mutasarrıflığı'na Gönderilen Ültimatomb.....	110

Numara 5: Yunan Donanması Kumandanının Ültimatombuna Samsun Mutasarrıflığı Tarafından Verilen Cevâb Sûretidir	111
Numara 6: Hâriciye Vekâleti'nin Protestosu	112

ÜÇÜNCÜ FASIL

Yunanlıların Canavarlık Tıynetleri	115
Kütahya Mezâlimi Hakkında Bir Mektup.....	116
Muhtelif Vahşet Numûneleri	117
Numara 1: İki Amerikalı Kadının Şehâdetleri.....	121
Numara 2: Târih-i Beşerin Kaydetmediği Mezâlim.....	121
Numara 3: Tebliğ-i Resmî.....	122
Numara 4: Mustafa Kemal Paşa Hazretleri'nin Büyük Millet Meclisi'nde İrâd Buyurdukları Nutuktan Bir Parça....	123
Numara 5: Yunanlıların Esîrlerimize Sû-i Muâmeleleri	123
Numara 6: Yunan Zâbitlerinin Hırsızlıkları.....	124

İKİNCİ KISIM

ANADOLU'DA YUNAN FECÂYYİNİN TAFSİLÂTI	127
Mezâlim Tafsîlatı	127
Garbî Anadolu'da Yunan Mezâliminin Vukû Bulduğu Sancaklarımız	127
Zâyiât ve Tahrîbât Mikdârı.....	129
Zâyiâtımız Hakkında İsmet Paşa'nın Beyânâtı.....	130
Numara 1: Mâliye Vekîli Hasan [Fehmi Ataç] Bey'in Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Yunan Tahrîbâtı Hakkında Beyânâtı.....	131
Numara 2: Ecnebîlerden Mürekkebi Bir Heyet-i Tahkikiyenin Zâyiâtımız Hakkında Müşâhedât ve Mütâlaâtı	132
Eskişehir Livâsı Fecâyii	136
Eskişehir Kasabasının Yağmâ ve İhrâk Edilmesi	136
Eskişehir Livâsı Mülhakâtında Yapılan Mezâlim.....	138
Eskişehir'in Zâyiât-ı Umûmiyesi Hakkında Resmî İstatistikler	140

Resmî Raporlar ve Bî- taraf Şehâdetler.....	141
Numara 1: Eskişehir'den Dâhiliye Vekâleti'ne Gönderilen Resmî Raporun Hulâsası.....	141
Numara 2: Eskişehir'den Dâhiliye Vekâleti'ne Gönderilen Diğer Resmî Raporun Sûreti.....	142
Numara 3: Bir Mutasarrıfın Müşâhedâtı.....	143
Numara 4: Bir Gazete Muhâbirinin Müşâhedâtı.....	145
Numara 5: Eskişehir Mezâlimine Âid Bir Mektup.....	147
Numara 6: Diğer Bir Gazete Muharririnin İhtisâsâtı.....	152
Kütahya Livâsı Fecâyii	156
Nefs-i Kütahya Kasabası Mezâlimi.....	156
Numara 1: Kütahya Mezâlimi Hakkında Bir Mektup.....	159
<i>Kütahya Livâsı Fecâyii'nden:</i>	
Uşak Kazâsı Mezâlimi	161
Uşak Kasabasının Yağmâ ve İhrâk Edilmesi.....	161
Uşak Etrâfında Başları Kesilmiş Müslümân Kadınları.....	162
Numara 2: Uşak Yangınları Hakkında Tebliğ-i Resmîler.....	163
Numara 3: Uşak Kaymakamlığı'ndan Mevrûd Telgraf.....	164
Numara 4: Resmî Tahkîkât Heyetinin Uşak Mezâlimi Hakkında Raporu.....	164
Numara 5: Bir İngiliz Gazetecisinin Uşak'tan Gazetesine Çektiği Telgraf.....	166
Numara 6: Bir Mebûsun Dâire-i İntihâbiyesindeki Müşâhedât ve Âilesinin Şehâdeti.....	166
Numara 7: Yunanlıların Kütahya'nın Hayât-ı Umûmiyesine Îrâs Ettikleri Zararlar.....	167
Numara 8: Zindanlara Hapsedilen Uşaklıların Tazallümâtı.....	168
Emet Kazâsında Yapılan Mezâlim Hakkında Tebliğ-i Resmî.....	171
Gediz Kazâsında Yapılan Mezâlim.....	171
Manisa Livâsı Fecâyii	172
Manisa Kasabasında ve Mülhakâtında Yapılan Mezâlim.....	172
Numara 1: Manisa Şehrinin Yağmâ ve İhrâkı.....	173

Numara 2: İki Gazete Muhâbirinin Manisa'da Gördükleri ve İşittikleri.....	175
Numara 3: Yakup Kadri [Karaosmanoğlu] Bey'in Manisa'daki Müşâhedâtı.....	178

Manisa Livâsı Fecâyii'nden:

Alaşehir Kazâsı Mezâlimi	180
Alaşehir Kasabası ve Mülhakâtının Yağmâ ve İhrâk Edilmesi.....	180
Numara 4: Alaşehir Fâciası Hakkında Resmî Rapor.....	182
Numara 5: Tebliğ-i Resmî.....	184
Numara 6: Alaşehir'in Kanlı Fâcialarına Âid Bir Mektup.....	184
Numara 7: Bir Türk Şâirinin Müşâhedât ve Hissiyâtı.....	192

Manisa Livâsı Fecâyii'nden:

Salihli Kazâsı Mezâlimi	193
Salihli Kasabası ve Mülhakâtının Yağmâ ve İhrâk Edilmesi.....	193
Numara 8: Tahkîk-i Mezâlim Heyeti'nin Raporunun Hulâsası....	194
Tebliğ-i Resmî.....	195

Manisa Livâsı Fecâyii'nden:

Eşme Kazâsı Mezâlimi	196
-----------------------------------	-----

Manisa Livâsı Fecâyii'nden:

Turgutlu Kazâsı ve Mülhakâtı Mezâlimi	197
Kasaba'nın Yağmâ ve İhrâk Edilmesi.....	197
Numara 9: Mezâlim Tahkîkât Heyeti'nin Resmî Raporunun Sûreti.....	198
Numara 10: Turgutlu Kasabasında Mahalleler Arasında... ..	200
Afyonkarahisar Livâsı Fecâyii	204
Bolvadin Kazâsında İhrâk Edilen Köylerin İsimleri.....	206
Aziziye Kazâsında İhrâk Edilen Köylerin İsimleri.....	206
Numara 1: Afyonkarahisar Tahrîbâtına Dâir Mutasarrıflığın Telgrafı.....	206

[Numara 2]: Afyonkarahisar ve Mülhakâtında Yapılan Yangınlar ve Cinâyetler	207
Numara 3: Resmî Tebliğ	210
Numara 4: Afyonkarahisar Etrâfında Mezrûâtın Yakılması.....	210
Numara 5: Afyonkarahisar'ında bir Gezinti	210
Numara 6: Çivril Kazâsı Fecâyisine Âid Rapor.....	212
Denizli Livâsı Fecâyii	214
Yunanlılar Buldan-Çal-Sarayköy Kazâlarında Ne Cinâyetler Yapmışlardır?	214
Buldan Kazâsı Fecâyii.....	215
Numara 1: Yunanlıların Buldan Kasabasında Yaptıkları Mezâlim.....	216
Numara 2: Buldan Kazâsında Şehîd Edilen Türkler	217
Numara 3: Çal Kazâsı Mezâlimine Âid Muhâberât-ı Resmîe	218
Sarayköy Kazâsı Mezâlimi.....	221
Aydın Livâsı Fecâyii	222
Numara 1: Aydın Kasabasının Yağmâ ve İhrâk Edilmesi.....	223
Numara 2: Aydın Mülhakâtında Yapılan Mezâlim	223
Numara 3: Yakılan Hâneler[in] ve Şehîd Edilen Müslümânlar'ın Adedi.....	224
Numara 4	225
<i>Aydın Livâsı Fecâyii'nden:</i>	
Nazilli Kazâsı Mezâlimi	226
Nazilli-Atça-Sultanhisar Kasabalarının Yağmâ ve İhrâk Edilmesi... 226	
Numara 5: Nazilli Kasabası Mezâlimine Âid Resmî Bir İş'âr.....	227
Numara 6: Nazilli Ahâlîsinin Bombalarla İmhâsı.....	228
Sultanhisar Mezâlimi	229
<i>Aydın Livâsı Fecâyii'nden:</i>	
Söke Kazâsı Mezâlimi	230
Söke Kasabasının İhrâkına Dâir Resmî Telgraflar.....	230
Numara 7	231

Numara 8	231
Numara 9: Söke ve Havâlisinde Müdhiş Yunan Mezâlimi.....	232
Numara 10: Söke Kazâsı Köylerinde Vukû Bulan Mezâlim	233
Söke Havâlisinde Yunanlıların Kestikleri Müslümânlar'ın İsimleri ...234	
İzmir Livâsı Fecâyii	237
İzmir ve Mülhakâtında Yapılan Mezâlim	237
İzmir Şehrinin Sûret-i İhrâkı	238
İzmir'in Nüfûs-ı Umûmiyesi ile Yanan Hristiyan Mahalleleri Hakkında İstatistik Mâlûmâtı	240
Numara 1: İzmir'i Ermeniler Yakmıştır.....	241
İslâm Hanımı Kıyâfetine Giren Ermeni Kadınları	241
Numara 2: İzmir Yangını Hakkında Fransız Amiralinin Şehâdeti..241	
Numara 3: İzmir'de Salben İdâm Edilen Mücrimler.....	242
Numara 4: İzmir Yangını Hakkında Muhtelif Şâhidlerin Mühim İfâdeleri.....	243
İzmir'de Nereleri Yandı?	247
İzmir Mülhakâtında Yapılan Fecâyî.....	248
Seydiköy [Nâhiyesi] ve Civârı Tahrîbâtı.....	249
Torbalı Nâhiyesi Mezâlimi	249
Selçuk Nâhiyesi ve Civârı Mezâlimi.....	252
İzmir Mülhakâtı Fecâyisine Âid Anadolu Ajansı'nın İş'ârâtı.....	255
İzmir Mülhakâtı Tahrîbâtı Mikdârı	257
Menemen Katliâmı ve 1.370 Müslümân'ın Fecî Bir Sûrette Şehîd Edilmesi	258
Menemen Kasabasının Yangından Kurtuluşu	261
Kuşadası'nda Yapılan Mezâlim.....	263
Bursa Vilâyeti Fecâyii	264
Bursa Vilâyeti Kazâlarında Yunanlıların Yaptıkları Mezâlim	264
Yunanlılar Bursa Şehrini Niçin Yakamadılar?.....	265
Tahkîkât Heyeti'nin Birinci Raporu: Bursa Köylerinde Yapılan Çok Fecî Cinâyetler	267

Tahkikât Heyeti'nin İkinci Raporu: Bursa Mülhakâtında Yunan Mezâlîmi	269
Tahkikât Heyeti'nin Üçüncü Raporu: Bursa Mülhakâtında Yapılan Fecâyî.....	272
Tahkikât Heyeti'nin Dördüncü Raporu: Mudanya Mülhakâtında Yapılan Fecâyî	274
Tahkikât Heyeti Raporundan: Alişar Karyesi Zâyiâtı	278
Tahkikât Heyeti Raporundan: Maskarahasan Karyesi Zâyiât Cetveli.....	279
Karacabey Kasabasının Yağmâ ve İhrâk Edilmesi.....	280
23 Târihli Resmî Tebliğ	282
Numara 1: Bursa Vilâyeti'nde İhrâk Edilen Mebânî Mikdârı	282
Bilecik Livâsı Fecâyîi	283
Bilecik Kasabası Zâyiât ve Tahrîbâtı.....	284
Ertuğrul Kazâsı Zâyiât ve Tahrîbâtı.....	284
Söğüt Kazâsı Zâyiât ve Tahrîbâtı.....	285
İnegöl ve Yenişehir Kazâları Mezâlîmi	287
Balıkesir Livâsı Fecâyîi	290
Bandırma Kasabasının Yağmâ ve İhrâk Edilmesi.....	290
Balıkesir Mülhakâtında Yunan Mezâlîmi.....	293
İzmit Livâsı Fecâyîi	296
İzmit Merkez Kazâsı Mezâlîmi.....	297
Adapazarı Kazâsı Mezâlîmi.....	298
Kandıra Kazâsı Mezâlîmi.....	299
Karamürsel Kazâsı Mezâlîmi	299
İznik Kazâsı Mezâlîmi	301
Yalova Kazâsı Mezâlîmi	302
Yunanlıların Mezâlîm Yaptıkları Sâir Mahaller	303
Yalova Katliâmlarına Âid Bir Vesîka	303
İzmir, Karârgâh-ı Umûmî, General Papulas.....	303
Papulas'ın Cevâbı.....	304

ÜÇÜNCÜ KISIM ANADOLU'DA YUNAN FECÂYİİNE ÂİD RAPORLAR, VESİKALAR [VE] MEKTUPLAR.....	305
---	-----

BİRİNCİ FASIL

Yunan Fecâyîi Hakkında

Raporlar ve Sâir Vesâik	305
Numara 1: Yunan Canavarlığı Hakkında Salîb-i Ahmer'in Mühim Bir Raporu	305
Numara 2: Paris'te Mösyö Franklin Bouillon'un Beyânâtı	317
Numara 3: Londra'da İki İctimâ ve Yunan Fecâyîinin İzâhı.....	318
Numara 4: İzmir-Aydın Şimendifer Kumpanyası Reîsinin Mühim İzâhâtı.....	322
Numara 5: Yunanlıların İmhâ Siyâseti Hakkında Bir Ecnebî Gazetesinin Makâlesi	325
Numara 6: Ermeniler İzmir'i Nasıl Yaktılar?	331
İzmir Yangını Hakkında Mühim Tafsîlât	334
Numara 7: İzmir Yangını Hakkında Ecnebî Gazetelerinin Neşriyâtı	346
Numara 8: İzmir'de Neler Cereyân Etti?.....	348
Numara 9: İzmir Yangını Hakkında Bir İtalyan Ne Diyor?	349
Numara 10: Yunanlılar Ahâlîye Nasıl İşkence Yapıyorlardı?	351

İKİNCİ FASIL

Yunan Fecâyîi Hakkında Muhtelif Şehâdetler ve İfâdeler	363
Numara 1: Yunan Barbarlığından Bir Numûne: Midilli Fecâyîi ..	363
Numara 2: Yunan Barbarlığından Bir Numûne: Girit Fecâyîi.....	367
Numara 3: Yunan İmhâ Siyâseti Her Tarafta Devâm Ediyor.....	369
Numara 4: Yunanistan'daki Bedbaht Türk Esîrleri	372
Numara 5: Yunanlılar da Cinâyetlerini İtirâf Ediyorlar.	375
Midilli'de Dindaşlarımıza Yapılan Mezâlîm.....	379

ÜÇÜNCÜ FASIL

Gazete Muhâbirlerinin Yunan Mezâlîmine Âid Mektupları	383
İzmir'den Bursa'ya Giderken.....	383

Mezâlim Sâhasından Geçerken.....	389
İzmir’le Afyonkarahisar Arasındaki Yunan Tahrîbâtına Bir Nazar.....	392
Benzin Alevleri İçinde Yakılan Bir Türk Çocuğu.....	394
Bir Ecnebî Muhâbirinin Şâhid Olduğu Mezâlim.....	397
Yunan Soygunculukları.....	398

DÖRDÜNCÜ FASIL

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti’nin Yunan Mezâlimi

Hakkında Devletlere İrsâl Eylediği Notalar	401
Numara 1: Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin Bir Protestosu.....	401
Numara 2: Hâriciye Vekâleti’nin Bir Notası.....	410
Numara 3: Hâriciye Vekâleti’nin Diğer Bir Notası.....	412
Numara 4: Türkiye [Büyük] Millet Meclisi’nin Diğer Bir Notası.....	414
Numara 5: Hâriciye Vekâleti’nin Diğer Bir Notası.....	415

EKLER

Fotoğraf Albümü ve Haritalar	417
Kitap İçerisinden Bâzi Ekler	441
Lugat	443
Kaynakça	451
Dizin	453

Önsöz

Üzerinde yaşadığımız bu topraklarda Müslüman-Türk milleti olarak bizler, Osmanlı Devleti’nin son ve Millî Mücâdele’nin ilk yıllarında maalesef ki dış mihraklar tarafından dört büyük mezâlime uğradık. Bunlar doğuda ve batıda Rus (Moskof) mezâlimi, Ermeni mezâlimi, I. Balkan Harbi sırasında Balkan Devletleri tarafından uğradığımız mezâlim ve son olarak da Millî Mücâdele zamanında uğradığımız Yunan mezâlimidir ki en çabuk unutulmuş ve unutturulan da budur.

Hâlbuki Yunanlılar işgal zamanında akla ve hayale sığmayacak, düşünerek bulunamayacak çeşitli zulüm ve işkenceler icat etmiş ve bunları masum halk üzerinde en kanlı ve en vahşiyâne surette uygulamıştır.

Bu işgal devri veyâ mezâlim devri de diyebileceğimiz bu dönem İzmir’in işgali olan 15 Mayıs 1919’da başlamış ve Yunanlıların İzmir’i 9 Eylül, Bursa’yı 11 Eylül ve Çanakkale gibi bâzı yerleri de 1922’nin Eylül ile Kasım tarihleri arasında terketmeleriyle tamamen nihâyete ermiştir. Arkasından da 11 Ekim 1922 Mudanya Mütârekesi imzalanmıştır. Sonuç olarak bu dönem 3 yıldan fazla sürmüştür. Yunanlılar bu işgal devrinde Anadolu’nun en mamur ve zengin kısımlarını tahrip ile on binlerce vatan evladını katlederek yaptıkları bu mezâlim, bütün âlem-i insâniyetin yüzünü kızartacak derecede kanlı ve feci olmuştur. Buna ek olarak Yunanlıların Anadolu’dan çekilmeleri esnasında yaptıkları vahşetler ise o zamana kadar ki yaptıklarından daha şiddetlidir. Bunun en bariz örneği ise

son taarruz harekâtı başladığı esnada Yunan zabıt ve neferlerinin ağzından “İzmir’i Türklere bırakmaya mecbur kalacak olur isek, yakacağız, yıkacağız” sözleridir ve buna dair daha pek çok kanıt vardır. Nitekim dediklerini de -maalesef- Anadolu’yu tahliye esnasında sadece İzmir’de değil bütün işgal ettikleri yerlerde yapmışlardır. Yunanlıların bu en son vahşetlerini kelimelerle anlatmak kâbil değildir. Ecnebî gazetecilerle tahkikat yaparak İzmir Yangını hakkında bir rapor hazırlayan Yüzbaşı İsmail Hakkı Bey, bu mezâlim için aynen şunları söylemektedir:

“Zulmün envâna (çeşitli zulümlere) şâhid olan köylünün mâruz kaldıkları fecâyî ve mezâlimi bir lisân-ı sûzişle (büyük bir acı ile) anlatırken, dinleyen herhangi bir şahsın ürpermemesi için kurûn-ı ûlâ (ilkçağ) ahâlîsinden olması ve bu asırda işbu mezâlimi yapmak için de o insanın devr-i vahşete mensup bulunması lâzımdır.

Mezâlimin şâhid ve sâmi (dinleyicileri) olan heyet, bu hâllerin pek hûnhârâne ve kasdî olarak yapıldığında kâmilten müttefik kalmış ve irtikâb edilmiş olan fecâyîya karşı hepsi nefretlerini izhâr etmişlerdir”

İşte bu unutulmuş ve unutturulan mezâlimi en iyi anlatan eserlerin o devir de yazıldığı kanaatini taşımaktayız. -Sonrasında yazılan eserler her ne kadar kapsamlı olsa da o mezâlim devrini yaşamadıkları için hep bir tarafı eksik kalmıştır. - Bu kanaatimizden hareketle bu zamana kadar bu konuda eserler kaleme alan yazarlar tarafından bir başvuru kaynağı olmasına rağmen günümüze kadar tam bir çevirisi yapılmamış olan ve tamamen vesikaya, raporlara, yabancı seyyahların gözlemlerine, yerli ve yabancı gazete muhabirlerinin müşahedatına dayanan 3 ciltlik/kısımlık “Anadolu’da Yunan Zulüm ve Vahşeti” adlı elinizdeki mühim eseri **ilk defa** tam metin olarak günümüz harflerine aktardık.

Bu çeviri esnasında eserin 1922 yılında kaleme alınmasına rağmen bugün bile rahatlıkla anlaşılabilir derecede gayet sarîh bir şekilde hazırlanmış olduğunu gördük. Lâkin artık günümüzde kullanılmayan kelimelerde yok değildi. Bundan hareketle günümüzde kullanılmayan kelimeleri ve terkipleri ilk geçtikleri yerde dipnotlarda göstermeye gayret ettik (Bunu “Çeviride Nelere Dikkat Ettik?” başlığı altında detaylandıracağız). Bunun neticesinde eserimiz meydana geldi.

Bu eser Giriş, Ana Metin, Ekler ve Lugat’tan meydana gelmektedir.

Giriş ile birlikte Yunanlıların işgal esnasında yaptıkları zayıat ve tahribat miktarı ile Yunanlıların işledikleri vahşetlerden bir takım örnekler ile Anadolu’daki şehir ve ilçelerin işgal altındaki sürelerini gösterdik. Ardından *Anadolu’da Yunan Zulüm ve Vahşeti* adlı kitabın önemiyle muhtevasını ve son olarak da metni hazırlarken izlediğimiz yolu açıkladık.

Ana Metinde “Anadolu’da Yunan Zulüm ve Vahşeti” adlı kitabın günümüz türkçesinde sunduk.

Ekler kısmında ise Yunan askerlerinin Anadolu’yu işgali esnasında hunharca yapmış oldukları mezâlim ve vahşeti göstermesi bakımından iki farklı kaynaktan¹ seçme bir fotoğraf albümü hazırladık. İlâveten dört adet harita ve nihayetine de kitaptaki sözcüklerden kapsamlı bir lugat ekledik.

Tüm bunlara ilâveten metin hazırlarken defalarca kontrol etmemize rağmen sehven, gözden kaçmış yanlış okumaların ve yazım hatalarının olması muhtemeldir. Bunun için siz değerli okuyuculardan özür diliyorum. Bununla birlikte bu hususta yapılacak iyi niyetli eleştirileri maa’l-memnûniye değerlendirmeye hazır olduğumu da belirtmek isterim. Bu vesileyle eserimin editörlüğünü yapan Nuh Muaz Kaplan Bey ile çalışmamın yayınlanma sürecinde her türlü ilgi, yardım ve katkılarından dolayı İrfan Güngörür Bey’e teşekkürü bir borç bilirim.

Gayret bizden, tevfiik yalnız Allâh’tandır.

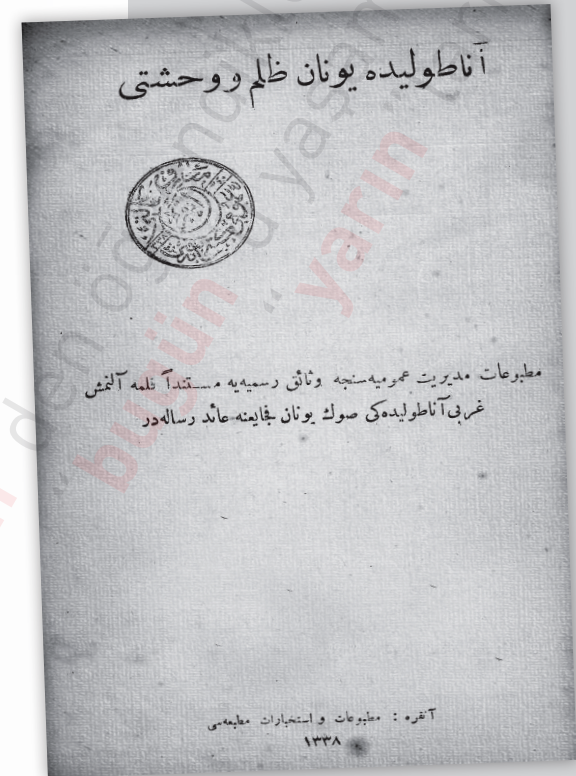
Mustafa Zahit ÖNER
Eskişehir, Kasım 2020

¹ Bunlardan birincisi *Türkiye’de Yunan Fecâyî* (c. I, İstanbul 1337/1921, Matbaa-i Ahmed İhsan ve Şürekâsı) adlı eserdir. Bir diğeri *Atrocités Grecques en Turquie* (Second Livre, İstanbul 1337/1921, İmprimerie Ahmed İhsan) adlı eserdir ki bu kitabın hazırlayıcıları bizzat müttefik devletlerinin gönderdiği komisyon üyeleridir. Aynı şekilde fotoğrafları çekenler de bu komisyon üyeleridir. Bu bakımdan eserin kıymeti bir kat daha artmaktadır. Ayrıca bu iki kitap içerisinde daha çalışmamıza almadığımız birçok fotoğraf bulunmaktadır. Bunlar Yunan mezâlimini görsel bakımdan en iyi anlatabilecek ibretli eserlerdir.

Anadolu'da Yunan Zulüm ve Vahşeti

Gitme ey yolcu, beraber oturup ağlaşalım:
Elemim bir yüreğin kârı değil, paylaşalım:
Ne yapıp ye'simi kahreyliyeyim, bilmem ki?
Öyle dehşetli muhîtimde dönen mâtem ki!...
Ah! Karşımda vatan nâmına bir kabristan
Yatıyor şimdi... Nasıl yerlere geçmez insan?
Şu mezarlar ki uzanmış gidiyor, ey yolcu,
Nereden başladı yükselmeye, bak, nerde ucu!
Bu ne hicrân-ı müebbed, bu ne hüsrân-ı mübin...
Ezilir rûh-i semâ, parçalanır kalb-i zemin!
Azıcık kurcala toprakları, seyret ne çıkar:
Dipçik altında ezilmiş, parçalanmış kafalar!
Bereden reng-i hüviyyetleri uçmuş yüzler!
Kim bilir hangi şenâatle oyulmuş gözler!
“Medeniyet” denilen vahşete lâ'netler eder,
Nice yekpâre kesilmiş de sırtmış dişler!
Süngülenmiş, kanı donmuş nice binlerle beden!
Nice başlar, nice kollar ki cüdâ cisminden!
Beşiğinden alınıp parçalanan mahlûkat;
Sonra, nâmûsuna kurbân edilen bunca hayat!
Bembeyaz saçları katranlara batmış dedeler!
Göğsü baltayla kırılmış memesiz valideler!
Teki binlerce kesik gövdeye âid kümeler:
Saç, kulak, el, çene, parmak... Bütün enkâz-ı beşer!
Bakalım, yavrusu uğrar mı, deyip, karnından,
Canavarlar gibi şişlerde kızarmış nice can!
İşte bunlar o felâket-zedelerdir ki, düşün,
Kurumuş ot gibi doğrandı bıçaklarla bütün!
Müslümanlıkları bîçârelerin öyle büyük
Bir cinâyet ki: Cezâlar ona nisbetle küçük!
...

MEHMED ÂKİF
(*Hakkın Sesleri*'nden)

آناطولیده یونان ظلم و وحشتی

مطبوعات مدیریت عمریه سنجه و نائق رسمیه به مستنداً نلمه آلمش
غربی آناطولیده کی صوگ یونان بخایمه عاؤد رساله در

آفره : مطبوعات و استخبارات مطبعه سی

۱۳۳۸

Anadolu'da Yunan Zulüm ve Vahşeti

Matbûât Müdüriyet-i Umûmiyesince Vesâik-i Resmîyeye Müsteniden Kaleme Alınmış
Garbî Anadolu'daki Son Yunan Fecâyiine Âid Risâledir.

Ankara: Matbûât ve İstihbârât Matbaası

1338

Anadolu'da Yunan Zulüm ve Vahşeti

Garbî Anadolu'daki Yunan Fecâyii Bütün Kalb-i
Beşeriyeti Sızlatacak En Kanlı ve En Son Bir Zulüm ve
Vahşet Numûnesidir.

Ufak bir eyâletimiz iken îlân-ı istiklâl ettikten sonra velînîmeti olan Türk milleti aleyhinde hareket etmeyi en büyük bir emel [sayan] ve Makedonya, Trakya ve İzmir gibi en azîz topraklarımızı gasbetmeyi zihnine koyan Yunanistan, bu hâinâne maksadı uğrunda uzun seneler memleketimizin geçirdiği azîm felâketlerde mühim bir âmil¹ olmaktan hâlî kalmamıştı. ^{1 2} hülyâsı etrâfında toplanan bu cânîyâne ve hâinâne maksadları tahakkuk ettirmek için Venizelos başta olduğu hâlde bütün Yunan ricâli ve Yunan milleti, milletimiz ve memleketimiz aleyhinde cidden zâlimâne ve hâinâne planlar vaz' etmişler ve alçakça, nâmûssuzca siyâsetler tâkîb etmişlerdi. Bu planların ve siyâsetlerin esâsı, bir taraftan Türkiye topraklarında sâkin Rumları kilise ve mektepler vâsıtasıyla hükûmetimiz aleyhinde tahrîk ve isyân ettirmek ve diğer taraftan da siyâsî hâdiselerden ve vaziyetlerden de istifâde ederek memleketlerimizi istilâ etmek ve bütün bu hareketler sırasında göz diktiği muazzez şehirlerimizde[ki]

¹ Âmil: Sebep, etken, faktör

² Elenizm (Helenizm): Yunan medeniyetinin bütününe verilen isimdir.

Türk ve Müslümân nüfûsunu imhâ etmek şeklinde hulâsa edilebilir. İşte Pontus fâciası [ve] Anadolu istilâsı Yunanlıların bu mâhûd³ siyâsetlerinin en yakın ve en bâriz safhalarıdır. Pontus isyânını düşünen, tahrîk ve ihzâr eden⁴ ve devâm ettiren ve bu havâliye para ve silâh göndererek ateşe veren Yunanistan olduğu gibi Garbî Anadolu'yu korkunç bir harâbe-zâra çeviren de yine Yunanistan olmuştur. Yunan milleti, bu hülyâ ve maksadları için irtikâb⁵ edebileceği âzamî cinâyet ve şenâatleri, Garbî Anadolu'yu istilâ ettikleri zamân vâzihan göstermiş bulunuyordu. Henüz hâtırlarda olsa gerektir ki Yunanlıların bu hâin siyâsetlerinin kanlı tezâhürâtına Türk milleti, Pontus fâciasında olduğu gibi Balkan Harbi'nde [ve] Girit işgâlinde de pek fecî bir şekilde mârûz kalmıştı. Bütün bunlara ilâveten bilhâssa bu son Garbî Asya'daki Yunan istilâsı, beşeriyetin şimdiye kadar manzûr ve mesmûu olmamış⁶ envâ-i mezâlîm ve cinâyetlerle başlamış ve yine o sûretle hitâm bulmuş en yakın ve en kanlı zulüm ve vahşet misâlidir. Yunan ordusunun Anadolu'da yaptığı mezâlîme maalesef şu satırların yazıldığı dakıkada [dahi] bütün Garbî Trakya'da ve Adalar'da hâlâ devâm etmekte olması da, bu kadar felâketlere mârûz kaldığı hâlde Yunan milletinin, milletimiz aleyhindeki sûikastından henüz vazgeçmediğini göstermektedir. Bu kitâbda Yunan zulüm ve vahşetinin son safhalarından bahsedilmezden evvel [birinci kısımda] bu mezâlîmin esbâb ve sevâiki⁷ ve bilhâssa Yunanlıların makâsıd-ı leimâneleri⁸ de ayrıca îzâh edilmiş ve üçüncü kısımda da keyfiyet, vesâik ve raporlarla ve muhtelif bi-taraf zevâtın müşâhedâtıyla tesbît ve te'yîd edilmiştir. Kitabın Birinci Kısım'ını teşkil eden Yunan fecâyîinin esbâb ve sevâiki üç fasıl dâhilinde ve üç esâs üzerinde toplanmıştır. Birinci Fasl'da Yunanlıların Büyük Yunanistan hülyâları ve bunu tahakkuk ettirmek için tâkîb ettikleri imhâ siyâsetleri îzâh edildiği gibi İkinci Fasl'da,

³ Mâhûd: Bilinen

⁴ İhzâr eden: Hazırlayan

⁵ İrtikâb: İşleme, yapma

⁶ Manzûr ve mesmûu olmamış: Görmemiş ve işitmemiş olduğu

⁷ Esbâb ve sevâiki: Sebepleri ve sevk edenleri

⁸ Makâsıd-ı leimâneleri: Alçakça maksatları

bu fecâyiin en mühim âmillerinden olan ecnebî ve bilhâssa İngiliz teşvîkât ve muâvenetlerine⁹ temâs edilmiş ve Yunan milletinin fitrî canavarlık ve soygunculuk tıynetleri de Üçüncü Fasil'da mevzûbahis kılınmıştır. Kitabın İkinci Kısım, Yunan mezâliminin sûret-i vukûu ve vücûda getirdiği tahrîbât ve zâyîâtın tafsîline ve Üçüncü Kısım da seyyâhların ve muhâbirlerin müşâhedât ve ihtisâsâtına hasr u tahsîs¹⁰ edilmiştir.

Yunan Zulüm ve Vahşetinin Esbâb ve Sevâiki

BİRİNCİ FASIL

İmhâ Siyâseti

Büyük Yunanistan Hülyâsı, İmhâ Siyâsetinin
En Mühim Bir Âmili Olmuştur.

Büyük Yunanistan hülyâsı, otuz kırk seneden beri Yunanistan'ı saran öyle korkunç bir ateştir ki bizzât Yunanlılar bu ateşin ne kadar yakıcı bir âfet olduğunu gördüler ve bu nâra¹ [ile] yandılar. Büyük Yunanistan hülyâsının dâire-i şümûlüne² Şimâlî Epir, Makedonya ve bütün Trakya ile berâber Garbî Anadolu ve Adalar dâhildir. Yunanlılar bu kadar vâsi toprakları ele geçirmek için acabâ hangi bir hakka istinâd ediyorlardı? Şüphesiz ki bu topraklarda istinâd edecekleri en

¹ Nâr: Ateş

² Dâire-i şümûlü: Kapsam alanı

Osmanlıca metinde (Birinci Kısım s. 10, str. 6'da) bu kelime "dâire-i şümûlünde" olarak geçmektedir. Ancak bu kelimenin, cümlenin geneline bakıldığında "dâire-i şümûlüne" olması lazım geldiğinden çeviride böyle düzeltildi.

⁹ Muâvenet: Yardım

¹⁰ Hasr u tahsîs edilmiştir: Ayrılp tahsis edilmiştir.

ufak bir hakları bile yoktu. Fakat bu kanlı hülyâkârlıkları körükleyen Yunanlı diplomatlar buna rağmen kâh bu topraklar üzerinde mâziye âid hakları olduğunu kâh Rumeli ve Anadolu'daki Rumları tahlîs³ edeceklerini ileriye sürüp cihân efkâr-ı umûmiyesini kandırmaya çalışmıyor değillerdi. Hâlbuki evvelâ Yunanlıların topraklarımızın asıl sâhibleri olduklarını iddiâ etmeleri târih-i cihân huzûrunda büyük bir cür'etkârlıktı. Mâziden sarf-ı nazar bugün ne Trakya'da ne Anadolu'da Rum ekseriyetiyle dolu bir şehir ve bir kıta-i arz yoktur ki kendilerine buralarda en ufak bir hakk-ı hükûmet bahşedilebilsin. Hattâ Yunanistan'a ilhâk etmek istedikleri İstanbul ile Meriç Nehri arasındaki arâzide bulunan Rum nüfusu, bugün 900.000'i bile tecâvüz etmemektedir ve sıkılmadan fetih ve ilhâk etmeye kalktıkları İzmir Vilâyeti [ise] baştan başa Türk ırkıyla dolu, pek muazzez bir şehrimizdi[r]. Yalnız buradaki Rum nüfusu, nihâyet 150.000 adedini bile dolduramayacak kadar azdı[r]. Yunanlıların bu şehirlerdeki nüfûs-ı hakikîlerini tahrîf ve Avrupa efkâr-ı umûmiyesini kandırmak sâhasındaki mesâileri bir müddet mazhar-ı îtimâd olur gibi göründü. Fakat nihâyet bî- taraf heyetlerin tahkîkât ve müşâhedâtı ile teeyyüd⁴ ettiği vechile Yunanlıların bu gürültülerinin ve bu faâliyetlerinin âdi bir yalancılıktan ve sahtekârlıktan başka bir şey olmadığı her tarafta anlaşıldı, öğrenildi. Yunanistan bu sahtekârlığının [ve] bu canavarlığının cezâsını, Anadolu'da 200.000 kişilik bir Yunan ordusunu ve milyarlarla drahmiyi⁵ fedâ etmek sûretiyle öderken, cihânda bu hakikati öğrenmedik bir fert bile kalmamıştı.

Yunan zimâm-dârânı⁶ bir taraftan cihânı iğfâl⁷ etmeye çalışırken, diğer taraftan da kendi milletini kandırmaya ve bu yaldızlı hülyâyı Yunanlılığa parlak bir "Megali İdea"⁸ şeklinde sunmaya sarf-ı

³ Tahlîs: Kurtarma

⁴ Teeyyüd: Doğrulama, kanıtlanma

⁵ Drahmi: Yunanistan'nın eski para birimi.

⁶ Zimâm-dârân: Yöneticiler, sorumlular

⁷ İğfâl: Kandırma, aldatma

⁸ Megali İdea: Yunanlılar, Bizans İmparatorluğu'nu bir Helen İmparatorluğu olarak kabul ederler. Bu kabulleri dolayısıyla eskiden Bizans İmparatorluğu'na ait olan her yeri (Ege adaları, Girit, Kıbrıs, Batı Anadolu, Balkanlar ve

Kaynakça

KİTAPLAR

- Ali Nazima - [Fâik] Reşad, *Mükemmel Osmanlı Lugatı*, Feridiye Matbaası, Dersaadet 1318.
- Atrocités Grecques en Turquie*, Second Livre, Ministère de l'intérieur Direction Générale des Immigrés, İstanbul 1921
- Belgelerine Göre Balkanlar'da ve Anadolu'da Yunan Mezâlîmi*, c. 1, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Ankara 1995.
- D. Mehmet Doğan, *Türkiye Cumhuriyeti Tarihine Giriş*, Yazar Yayınları, Ankara 2014.
- Ege Bölgesinde Yunan Zulmü-İngiliz ve Fransız Subaylarının Daha Önce Yayınlanmamış Belgeleri ve Bu Belgelerin Kanutları*, çev. Elif Bulanalp, Ark Kitapları, İstanbul 2019.
- Gotthard Jaeschke, *Türk Kurtuluş Savaşı Kronolojisi - Mondros'tan Mudanya'ya Kadar (30 Ekim 1918 - 11 Ekim 1922)*, TTK, Ankara 1989.
- Kadir Koparal, *Vilâyet Sâlnâmelerinde Afyonkarahisar*, (Yayınlanmamış) Yüksek Lisâns Tezi, Kocatepe Üniversitesi, 2011
- Kadir Mısıroğlu, *Türk'ün Siyah Kitabı Yunan Mezâlîmi*, Sebil Yayinevi, İstanbul 2014.
- Köylerimiz - 1 Mart 1968 günü kadar*, İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Başkanlığı, Ankara 1968.
- Köylerimiz - Köy kânûnu tatbîk olunan ve olunmayan köy isimlerini alfabe sırasile gösterir*, Dâhiliye Vekâleti Mahalli İdareler Umûm Müdürlüğü, Ankara 1933.
- La Gorse, *Çağlar Boyu Yunanlılar*, çev. Doğu Araştırma Grubu, Belge Yayınları, İstanbul 1986.

- Lozan Sulh Muâhedenâmesi - Osmanlıca Metin ve Çevirisi, haz. Mustafa Zahit Öner, DBY Yayınları, İstanbul 2020.
- Mehmed Âkif Ersoy, *Safahat*, haz. A.Vahap Akbaş, Yeni Şafak Kültür Armağanı, İstanbul 2009.
- Mertol Tulum, *Osmanlı Türkçesi - Büyük El Sözlüğü*, Kapı Yayınları, İstanbul 2013.
- Mustafa Turan, *Yunan Mezâlîmi - İzmir, Aydın, Manisa, Denizli 1919-1923*, Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara 2014.
- Şemseddin Sâmî, *Kâmûs-ı Türkî (Tıpkıbasım)*, Nadir Eserler Kitaplığı, İstanbul 2015.
- Tahir Sezen, *Osmanlı Yer Adları*, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Ankara 2017.
- Türk-Yunan İlişkileri ve Megalo İdea*, Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı, Ankara 1985.
- Türkiye'de Yunan Fecâyî*, c. I, Dâhiliye Nezâreti Muhâceret Müdüriyet-i Umûmiyesi Neşriyatı, İstanbul 1337(1921).
- Yunan İllerinde Zavallı Esirlerimiz*, çev. Muhammed Sâfi, Bedir Yayınevi, İstanbul 1998.

GAZETE MAKALELERİ

(Milli Kütüphâne Dijital Arşivinden Temin Edilmiştir.)

- Aka Gündüz, "Millet, Yapanları Biliyor", *Hâkimiyet-i Milliye*, no: 631, 11 Teşrinievvel 1338 (11 Ekim 1922)
- Ruşen Eşref, "Alaşehir'de", *Hâkimiyet-i Milliye*, no: 623, 2 Teşrinievvel 1338 (2 Ekim 1922)
- Hâkimiyet-i Milliye*, "Yunan Haydutluklarından", no: 636, 17 Teşrinievvel 1338 (17 Ekim 1922)
- Hâkimiyet-i Milliye*, "Bir Yunan Zâbitinin Defter-i Hâtîrâtından", no: 153, 7 Nisan 1337(1921)
- Yenigün, "Bedbaht Uşak'ın Acıklı Sergüzeşleri", no: 994-617, 12 Teşrinievvel 1338 (12 Ekim 1922)

İNTERNET SİTELERİ

<https://www.ktb.gov.tr/TR-96306/kronoloji.html>

Dizin

- I. Cihan Harbi 28
II. Kosova Muharebesi 27
II. Viyana Kuşatması 27
12 Ada 31
- A**
- ABD 33
Abdurrahman Nafiz [Gürman] 158
Abdülhâlik [Renda] 308
Adalar 64, 67, 78, 132, 365, 366, 367, 410, 412
Adana 104, 249, 314, 335
Adapazarı 47, 296, 298
Adnan [Adıvar] 415
Afyon 20, 47, 72, 132, 134, 138, 146, 171, 204, 205, 210, 212, 214, 258, 386, 389, 398, 400
Afyonkarahisar 34, 35, 69, 84, 116, 128, 132, 146, 147, 204, 206, 207, 210, 314, 347, 355, 356, 360, 384, 386, 392, 412, 414
Ahmet Münir [Erteğün] 142, 224, 225
Aka Gündüz 154, 396, 452
Akdeniz 34, 127, 384, 392
Akhisar 46, 206, 372
- Akşam* 174, 360, 383
Akşehir 85, 86
Alaşehir 35, 39, 46, 122, 128, 132, 134, 164, 173, 178, 180, 182, 183, 184, 189, 190, 192, 258, 308, 310, 360, 384, 386, 387, 389, 391, 397, 414, 452
Âlem-i İslâm 101
Alexander Ypsilantis 31
Algemeen Handelsblad 347, 348
Ali Fuat [Cebesoy] 118, 121
Alpu 84, 85
Altıntaş 48, 122, 171, 212, 412
Amerika 95, 98, 99, 104, 105, 106, 107, 108, 111, 118, 121, 139, 248, 259, 312, 335, 337, 363, 391, 407
Amerikan 73, 104, 106, 132, 203, 248, 250, 258, 319, 335, 364, 365, 401
Amiral Dumesnil 241, 350
Anadolu 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 45, 49, 50, 51, 53, 61, 63, 64, 68, 69, 72, 73, 76, 77, 78, 80, 87, 89, 90, 95, 96, 99, 101, 103, 105, 115, 117, 121, 122, 127, 128, 130, 139,

- 147, 150, 156, 169, 172, 232, 233, 234, 248, 255, 257, 258, 281, 303, 305, 306, 312, 314, 316, 318, 325, 326, 328, 330, 349, 350, 363, 365, 369, 372, 373, 375, 376, 384, 407, 408, 410, 414, 443
- Anadolu Ajansı 119, 232, 233, 234, 255, 257, 375
- Anadolu Bankası 248
- Ankara 28, 33, 34, 35, 53, 61, 91, 101, 107, 112, 119, 123, 127, 139, 234, 255, 306, 307, 311, 319, 335, 372, 375, 409, 410, 412, 414, 415
- Asya 33, 64, 96, 114, 187, 239, 366, 367, 375, 415, 443
- Asya-yı Suğra 96, 114, 239, 366, 367, 375, 415, 443
- Atça 222, 225, 226, 227, 228, 336, 343
- Atina 29, 74, 80, 81, 103, 153, 168, 169, 189, 248, 255, 323, 327, 344, 364, 372, 376, 400
- Aubery Herbert 102
- Avam Kamarası 101, 113, 319
- Avrupa 27, 28, 36, 68, 74, 75, 79, 82, 88, 89, 92, 101, 104, 107, 108, 152, 305, 316, 328, 349, 383, 406, 407, 408
- Avusturya 27, 77
- Ayastefanos 20, 410
- Aydın 29, 34, 35, 46, 49, 92, 93, 95, 96, 128, 175, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 230, 231, 248, 256, 263, 308, 312, 322, 335, 338, 340, 341, 344, 345, 397, 404
- Ayvalık 46, 49, 97, 372
- Azerbaycan 402
- Aziziye 20, 47, 204, 206, 207, 251, 312, 339
- B**
- Babalık* 241, 389
- Bâb-ı Âlî 74, 75, 77
- Balıkesir 34, 35, 46, 128, 156, 290, 293, 294, 376, 404
- Balkan Harbi 23, 64, 76, 326
- Balya 46, 293, 294
- Banca di Roma 248
- Bandırma 35, 46, 128, 132, 258, 281, 290, 291, 293, 294, 314
- Batı Trakya 31
- Bayramiç 45, 303
- Bergama 46, 94, 260
- Besim Atalay 166
- Beykoz 303
- Biga 34, 45, 128, 303, 314, 404
- Bigadiç 46, 294
- Bilecik 34, 35, 47, 128, 283, 284, 289, 404
- Birinci İnönü Harbi 288
- Bizans İmparatorluğu 31, 32, 68
- Bolvadin 47, 204, 206, 207
- Bornova 45, 256, 257
- Bozcaada 31, 32
- Bozdoğan 227, 231
- Bozüyük 47, 145, 283, 285, 286
- Buldan 35, 48, 128, 184, 214, 215, 216, 217, 218
- Bulgaristan 74, 103, 312
- Burhaniye 222, 323, 334, 335, 343
- Bursa 23, 34, 35, 46, 91, 128, 147, 148, 156, 158, 172, 178, 210, 258, 264, 265, 266, 267, 269, 270, 272, 274, 281, 282, 289, 306, 307, 372, 376, 383, 398, 404, 405, 415
- Bükreş 31
- Büyük Elenizm 63
- Büyük Yunanistan hülyâsı 67, 70, 99

- C-Ç**
- Cemiyet-i Akvâm 306, 312
- Cenevre 306, 310, 311, 312
- Cevdet [Barlas] 156
- Cezayir 248, 402
- Chotani 102
- Clair Price 319
- Çal 48, 214, 218, 219, 221, 355, 412
- Çanakkale 23, 45, 303
- Çay 47, 206, 246, 398
- Çeşme 45, 346
- Çifteler 48, 143
- Çiğli 132, 242, 259
- Çine 35, 128, 223, 226, 227, 230, 231, 263
- Çivril 35, 48, 128, 204, 207, 210, 212
- Çorlu 410
- D**
- Dâhiliye Vekâleti 105, 140, 141, 142, 206, 216, 217, 224, 227, 230, 264, 283, 297
- Daily Mail* 38, 397
- Daily Telegraph* 166, 322
- Değirmencik 222, 224, 225
- Demirci Mehmet Efe 228
- Denizli 29, 34, 35, 48, 128, 214, 216, 218, 220, 227
- Dersaâdet 49, 92, 98
- Devlet-i Aliyye 75, 76, 78, 80
- Devlet-i Osmaniye 76
- Dimaras 86, 87, 212
- Doktor Mazhar [Germen] 344, 345
- Doktor Vasfi Bey 306, 312
- Drama 326, 328
- Dumlupınar 121, 122, 212, 355, 359, 360, 412, 414
- Dursun Fakih 137, 142, 143
- Düvel-i Muazzama 112, 113, 328, 402, 411
- Düvel-i Müttefika 92, 103
- E**
- Eco de France* 249, 335
- Edirne 373, 380, 416
- Edremit 46, 294
- Ege Adaları 31
- Emet 35, 48, 128, 156, 171
- Emir Sultan 311, 389
- Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye 86, 139
- Ermeni 23, 28, 109, 160, 206, 208, 209, 238, 239, 240, 241, 243, 244, 245, 246, 247, 256, 262, 266, 274, 291, 305, 315, 324, 332, 346, 350, 351, 354, 357, 359, 360, 363, 375, 376, 388, 400
- Ermeniler 33, 34, 35, 69, 122, 128, 146, 148, 160, 161, 167, 174, 189, 198, 209, 237, 238, 239, 240, 241, 243, 244, 246, 270, 324, 331, 332, 347, 349, 350, 351, 357, 359, 360, 361, 365, 376, 400
- Ermenistan 33, 349
- Ertuğrul Gâzî 286, 405
- Eskişehir 34, 35, 48, 54, 127, 128, 132, 136, 138, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 149, 152, 159, 163, 167, 241, 258, 286, 350, 355, 398, 404, 406, 414
- Eski Wiener Bank 248
- Eşme 35, 47, 128, 173, 182, 184, 194, 196, 388, 392
- Etniki Eteryâ 31, 32, 33
- Ezine 45, 303
- F**
- Falih Rıfka [Atay] 164, 174, 388

Fatherland 347
 Fener Rum Patrikhanesi 30
 Fethi [Okyar] 105
 Feyzi [Pirinççizade] 106
 Franklin Bouillon 38, 72, 90, 317
 Fransa 27, 29, 31, 90, 95, 98, 99,
 163, 212, 312, 317
 Fransa Hükümeti 163
 Fransız 29, 38, 72, 73, 82, 87, 88,
 104, 142, 143, 146, 163, 222, 241,
 246, 269, 302, 307, 314, 318, 325,
 335, 337, 349, 350, 351, 360, 401

G

Garb Cephesi 83, 86
 Garbî Anadolu 53, 61, 63, 64, 67,
 70, 71, 118, 127, 156, 161, 178,
 182, 354, 385, 386, 387, 416
 Garbî Trakya 64, 328, 366
Gazette de Lausanne 248, 335
 Gediz 35, 48, 128, 156, 171, 175, 355
 Gemlik 47, 264, 282, 303, 405
 General Bristol 95, 98
 General Bunoust 95, 98
 General Dall'orio 95, 98
 General Hare 95, 98
 General Harington 410
 General Townshend 101, 104
 Girit 29, 31, 64, 68, 76, 77, 84, 168,
 169, 344, 365, 367, 369, 373,
 381, 410
 Grescowich 238, 243, 245, 331, 334
 Güney Kıbrıs 33

H

Haçlı Seferleri 27
Hâkimiyet-i Millîye 37, 116, 123, 147,
 152, 184, 394, 452
 Halide Edip [Adıvar] 164, 189

Hamburg 152
 Harb-i Umûmî 79, 414
 Hâriciye Nezâreti 75, 80, 259, 324
 Hâriciye Vekâleti 105, 112, 410,
 412, 414, 415, 416
 Hasan [Fehmi Ataç] 129, 131
Hayat 249, 335
 Haymana 34, 127, 139, 406
 Hilâl-i Ahmer 182, 223, 232, 303,
 306, 308, 311, 314, 315, 317, 445
 Himâye-i Etfâl Birliği 305, 306, 308,
 309, 310, 311
 Hindistan 101
 Hint Hilâfet Komitesi 402
 Horace Rumbold 330
 Hrisostomos 240, 241, 319
 Hristiyanlar 69, 73, 83, 92, 97, 144,
 157, 163, 182, 194, 199, 305, 316,
 363, 364, 365, 366, 367, 411
 Hristiyanlık 28, 36, 80, 82, 97, 104,
 106, 107, 132, 147, 148, 151, 157,
 182, 195, 205, 227, 240, 266, 268,
 309, 316, 338, 363, 364, 367, 388
 Hüseyin Rauf [Orbay] 414

I

Irak 402
 İtibâr-ı Millî Bankası 248
 İ. Hâmi [Danişmend] 400
 ihrâk 34, 35, 38, 39, 92, 118, 122, 127,
 128, 129, 130, 132, 133, 134, 136,
 138, 140, 156, 157, 161, 164, 165,
 166, 172, 174, 180, 184, 193, 194,
 195, 196, 197, 198, 204, 205, 206,
 207, 209, 210, 214, 216, 221, 222,
 223, 224, 225, 226, 227, 228, 230,
 232, 233, 237, 242, 250, 251, 252,
 253, 254, 258, 261, 262, 264, 266,
 267, 274, 280, 282, 283, 284, 285,
 286, 288, 289, 290, 291, 293, 296,

297, 298, 299, 301, 302, 322, 323,
 335, 338, 341, 342, 359, 377, 384,
 397, 398, 412, 414, 415, 416, 445
İkdam 167, 173, 210
 İkinci İnönü Harbi 285, 286
 imhâ siyâseti 70, 73, 214, 215, 238, 325
 İmroz 31, 32
 İnegöl 47, 283, 287
 İngiliz 29, 65, 73, 76, 81, 84, 95, 98,
 100, 102, 104, 105, 108, 112, 113,
 115, 136, 166, 238, 302, 307, 312,
 318, 319, 321, 322, 324, 330, 331,
 337, 347, 351, 359, 401
 İngiltere 27, 81, 99, 101, 102, 103,
 105, 113, 320, 321, 324, 325, 402
 İngiltere Hükümeti 101, 102, 104
 İran 402
 İsmail Hakkı [Uzunçarşılı] 156
 İsmet Paşa 39, 40, 130, 325
 İstanbul 25, 29, 30, 31, 32, 40, 50,
 68, 69, 75, 80, 96, 110, 112, 113,
 121, 132, 209, 286, 297, 303, 304,
 306, 307, 311, 312, 314, 315, 320,
 330, 348, 349, 364, 388, 402, 407,
 410, 415, 452
 İsviçre 248, 335
 İtalya 77, 92, 95, 98, 99, 267, 302,
 349, 350
 İtalyan 73, 200, 230, 231, 247, 248,
 263, 325, 337, 345, 349, 350, 401
 İtilâf Devletleri 74, 98, 101, 105, 112
 İtilâf Hükümetleri 403, 408
 İzmir 23, 28, 29, 34, 35, 37, 39, 40,
 45, 49, 52, 63, 68, 69, 70, 72, 73,
 74, 75, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 83,
 86, 91, 92, 93, 96, 97, 100, 101,
 102, 103, 128, 129, 130, 131, 132,
 133, 134, 152, 168, 169, 178, 190,
 194, 209, 210, 211, 220, 221, 222,
 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243,

244, 247, 248, 255, 256, 257, 258,
 259, 260, 262, 303, 305, 307, 308,
 309, 310, 312, 314, 319, 322, 323,
 324, 328, 331, 334, 335, 340, 342,
 346, 347, 348, 349, 350, 351, 360,
 362, 363, 364, 367, 368, 372, 376,
 383, 384, 385, 386, 387, 388, 392,
 397, 402, 404, 409, 415
 İzmir Yangını 24, 241, 242, 243,
 305, 334, 346, 347, 349, 350, 351
 İzmit 34, 44, 47, 87, 128, 296, 297,
 298, 299, 302, 404, 406
 İzmit 35, 47, 128, 296, 301, 405, 406

J

Journal 132, 259
Journal d'Italia 249, 259, 335
Journal Des Debats 249, 335

K

Kala-i Sultaniye 303
 Kandıra 47, 296, 299
 Kapitülasyon 320
 Karaburun 45, 258
 Karacabey 35, 46, 128, 264, 280,
 281, 282, 290
 Karadeniz 112, 113
 Karahallı 47, 220
 Karamürsel 47, 296, 299, 405
 Karlofça Antlaşması (1699) 27
 Karşiyaka 45, 240, 259
 Katolik 150, 349, 350, 351
 Kavala 326, 327
 Kayseri 124, 377, 378, 409
 Kâzım [Sevüktekin] 333
 Keşan 411
 Kırkağaç 46, 255, 314
 Kızılhaç 35, 36, 448
 Kirmasti 20, 46, 264, 282

Korfu 372, 373
 Kral Konstantin 71, 81, 219, 323, 324
 Kur'ân-ı Kerîm 37, 41, 115
 Kuşadası 46, 228, 231, 232, 237, 240, 242, 257, 263, 405
 Kuvâ-yı Millîye 97, 169, 207, 243, 302, 372
 Kürdistan 33, 349
 Kütahya 34, 35, 47, 116, 128, 156, 157, 158, 159, 161, 164, 167, 168, 255, 314, 404

L

Lahey 107, 110, 346, 347, 348, 407
Le Levant 249, 335
Le Matin 38, 317
 Lloyd George 69, 99, 101, 113, 402
 Lord Islington 320
 Lord Lamington 102
 Lord Robert Cecil 102
 Lozan 40, 306, 325, 402
 Lüleburgaz 410

M

Madam Gaulis 44, 72, 87, 222
 Madam Şnayder 132, 177, 200, 249, 259, 261, 335
 Mahmudiye 143
 Makedonya 29, 63, 67, 73, 77, 79, 169, 326, 328, 330, 381, 410
 Malatya 104
 Malta 172
Manchester Guardian 303
 Manisa 29, 34, 35, 38, 39, 46, 72, 91, 93, 94, 122, 128, 132, 133, 164, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 180, 182, 183, 193, 196, 197, 240, 255, 307, 308, 318, 383, 384, 385, 387, 388, 392, 397, 404

Marmara Denizi 34, 127
 Meclis-i Âlî 93, 103, 113
 Megali İdea 28, 30, 31, 32, 33, 68, 69, 99, 458
 Mehmet Asım [Us] 164, 173, 394
 Mehmet Emin [Yurdakul] 192, 389, 390
 Menderes Köprüsü 217, 222, 228
 Menemen 39, 46, 72, 94, 95, 132, 237, 256, 258, 259, 260, 261, 384, 392, 397, 404
 Meriç Nehri 68, 366
 Mersin 369
Messaggero 249, 259, 335
 Mısır 401
 Midilli 363, 367, 379, 380, 381
 Mihalgazi 283, 287
 Mihaliççık 35, 48, 128, 138
 Mîsâk-ı Millî 377, 402
 Mîster Pack 132, 177, 259
 Mîster Prays 132
 Mîster Prencis 132, 176, 200, 259
 Mondros Mütârekenâmesi 402
 Mora 29
 Mora İsyanı (1921) 29
Morning Post 36, 73, 101
 Mösyö Gehri 72, 302
 Mudanya 23, 46, 264, 265, 273, 274, 282, 314
 Mudanya Mütârekesi 23
 Muğla 223
 Muhâcirîn Müdüriyeti 303
 Müsevî 147, 176, 240
 Mustafa Kemal Paşa 81, 82, 118, 123, 362
 Müslümân 43, 64, 73, 81, 89, 106, 108, 113, 122, 129, 130, 133, 138, 151, 160, 162, 169, 174, 181, 182, 194, 205, 214, 215, 223, 234, 241, 250, 251, 253, 255, 256, 258, 284,

298, 299, 300, 302, 303, 304, 307, 308, 309, 317, 320, 326, 327, 330, 338, 363, 364, 365, 368, 379, 380, 402, 403, 404, 408, 411
 Müslümânlar 77, 102, 162, 169, 174, 205, 215, 224, 233, 234, 294, 302, 309, 325, 326, 327, 336, 357, 363, 368, 379, 380, 411

N

Napoléon Bonaparte 27, 459
 Naşit Hakkı [Uluğ] 178, 203
 Nazilli 35, 46, 128, 222, 224, 225, 226, 227, 228, 230, 231, 258, 314, 322, 336, 342
Near East 102, 118, 121
Neue Freie Presse 325, 330
New York Herald 248, 259
New York Times 176, 258
Nieuwe Courant 347
Nieuwe Rotterdamsche Courant 347, 348
 Nif 20, 45, 128, 178, 199, 237, 258

O-Ö

Orhaneli 46, 282
 Orhangazi 46, 264, 282
 Orta Asya 28
 Osmanlı Bankası 147, 248
 Osmanlı Devleti 23, 27, 28, 31, 404
 Osmanlı İmparatorluğu 76, 402
 Osmanlı Meclis-i Mebûsânı 402
 Osmanzâde Hamdi [Aksoy] 159
 Ödemiş 46, 94, 132, 217, 237, 376, 397

P

Papulas 72, 91, 303, 304
 Paris 28, 30, 38, 74, 80, 81, 83, 112, 132, 152, 241, 317, 402

Paris Konferansı 80
 Paşabahçe 303
 Pontus 31, 33, 64
 Pontus Rum Devleti 31
 Porsuk deresi 137, 142, 143
 Prens Andrew 84
 Prusya 27

R

Reuters 397
 Roma 71, 74, 75, 132, 192, 248
 Romanya 83
 Rumeli 68, 69, 103, 115, 189, 374
 Rumlar 28, 30, 31, 32, 35, 39, 49, 68, 69, 70, 73, 75, 76, 77, 83, 97, 122, 134, 135, 146, 148, 160, 161, 167, 174, 189, 190, 198, 201, 206, 209, 228, 230, 231, 234, 238, 239, 240, 241, 250, 251, 254, 255, 256, 262, 263, 266, 270, 275, 291, 293, 299, 300, 305, 315, 323, 330, 332, 336, 338, 341, 342, 347, 350, 351, 354, 357, 358, 359, 360, 361, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 375, 376, 379, 380, 388, 391, 400, 411
 Rus 23, 31, 101, 335, 337, 360
 Rusya 27, 31, 77

S-Ş

Sadâ-yı Hak 248, 249, 335
 [Sakallı] Nureddin Paşa 308, 323
 Sakarya 72, 84, 85, 138, 148, 157, 204, 207, 211, 234, 258, 349, 350, 357, 384, 412
 Sakarya Harbi 72, 138, 157, 204, 211, 357
 Salib-i Ahmer 35, 36, 72, 302, 305, 306, 330, 407, 448

- Salihli 35, 39, 46, 122, 128, 132, 135, 169, 173, 178, 183, 193, 194, 195, 308, 310, 384, 386, 387, 388, 391, 392, 397
- Samizâde Süreyya [Berkem] 39, 392
- Samsun 104, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113
- Sandıklı 47, 207, 342
- Sarayköy 48, 214, 216, 221
- Selanik 31, 248, 326, 327, 367
- Selçuk 46, 252, 339
- Sevr Muâhedesi 33, 103
- Seydiköy 20, 45, 249, 254
- Seyitgazi 48, 84, 85, 138, 258
- Sırbistan 83
- Siroz 326
- Sisam 306
- Sivrihisar 35, 48, 128, 138, 141, 142, 145, 255
- Soma 46, 314
- Söğüt 35, 47, 128, 283, 285, 286, 404
- Söke 35, 46, 128, 222, 224, 225, 228, 230, 231, 232, 233, 234, 242, 263, 314, 334, 345, 397, 405
- Sultanhisar 222, 225, 226, 228, 229, 344, 345
- Sultan Osman 405
- Sultan Selim Câmîi 416
- Suriye 33
- Şark-ı Karîb Muâvenet Heyeti 104, 105, 106, 139
- Şarkî Trakya 328
- Şark Meselesi 27, 28, 460
- Şeyh Sinan Câmîi 185, 311, 389
- Şile 303
- Şimâlî Epir 67
- T**
- Tahkîk-i Mezâlîm Heyeti 164, 194
- Tahkîk-i Mezâlîm Komisyonu 182
- Tarsus 369
- Tavas 48, 227
- Tavşanlı 48
- Tercümân-ı Hakîkat* 175, 200, 258
- Teselya 29, 73, 376
- Tevhîd-i Efkar* 247
- Tire 46, 237, 255, 257, 397
- Torbalı 45, 222, 249, 250, 255, 256, 257, 338, 405
- Torkum 239, 346
- Toynbee, Arnold J. 303, 304, 320
- Trakya 31, 63, 67, 69, 70, 73, 77, 81, 82, 90, 91, 92, 100, 103, 105, 169, 312, 320, 326, 328, 330, 365, 366, 380, 404, 410, 411, 412, 415, 416
- Trikopis 212, 375
- Tunus 248, 401
- Turgutlu 35, 46, 91, 93, 122, 128, 134, 173, 197, 200, 384, 392
- Türk 23, 27, 29, 33, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 44, 63, 68, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 89, 95, 97, 99, 102, 104, 105, 108, 112, 113, 115, 117, 119, 129, 130, 131, 137, 141, 151, 152, 153, 157, 164, 166, 167, 173, 176, 177, 178, 179, 180, 186, 187, 188, 189, 190, 192, 196, 198, 200, 212, 215, 232, 238, 240, 243, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 273, 284, 288, 289, 299, 300, 305, 308, 309, 310, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 325, 326, 328, 330, 331, 334, 335, 336, 337, 346, 347, 349, 351, 356, 357, 358, 359, 361, 365, 366, 372, 373, 374, 377, 378, 383, 384, 386, 389, 394, 402, 404, 406, 407, 411, 414, 416
- Türk aleyhtarlığı 99

- Türkiye 25, 33, 34, 40, 50, 63, 75, 76, 77, 79, 80, 92, 100, 102, 105, 107, 112, 114, 118, 131, 139, 159, 166, 224, 241, 242, 303, 306, 314, 319, 320, 321, 324, 331, 366, 377, 401, 402, 403, 404, 406, 407, 408, 409, 410, 412, 414, 415, 416, 452
- Türkiye Büyük Millet Meclisi 105, 112, 114, 118, 131, 159, 166, 224, 377, 401, 402, 403, 408, 409, 410, 412, 414, 415, 416
- Türkiye Hükûmeti 107
- Türkler 27, 32, 36, 37, 39, 73, 80, 94, 97, 98, 101, 103, 104, 107, 111, 117, 118, 121, 148, 158, 187, 188, 190, 203, 215, 217, 250, 254, 259, 318, 320, 321, 325, 326, 327, 346, 347, 348, 349, 350, 355, 357, 360, 361, 362, 366, 397
- Türk milleti 23, 44, 63, 77, 79, 80, 88, 89, 179, 252, 330, 407, 416

U-Ü

- Ulubey 47, 220
- Urla 45, 241, 255, 257, 372
- Uşak 35, 38, 47, 122, 128, 132, 156, 161, 162, 163, 164, 166, 167, 169, 178, 182, 192, 216, 220, 243, 256, 314, 351, 352, 356, 360, 361, 362, 375, 376, 384, 386, 392, 397, 414, 452
- Üçler Konseyi 28

V

- Vakit* gazetesi 130, 173
- Venizelos 28, 31, 63, 69, 71, 74, 75, 93, 211, 325, 405
- Viyana 27, 31, 325
- Viyana Kongresi 27

- Vodina 326

W

- Wilson Prensipleri 402

Y

- Yakup Kadri [Karaosmanoğlu] 164, 167, 174, 178, 179
- Yalova 47, 296, 302, 303, 304, 405
- Yenigün* 74, 81, 83, 118, 143, 145, 159, 166, 168, 192, 452
- Yenişehir 227, 228, 336
- Yenişehir 35, 47, 128, 283, 287, 288, 289
- Yıldırım Bayezid 389
- Yörük Ali Efe 343, 345
- Yunan 23, 24, 25, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 59, 61, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 77, 81, 82, 83, 85, 86, 88, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 156, 157, 161, 162, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 171, 172, 174, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 187, 189, 193, 194, 198, 200, 201, 202, 207, 211, 212, 215, 216, 218, 220, 232, 233, 234, 242, 243, 245, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 265, 266, 267, 268, 269, 271, 272, 273, 274, 278, 279, 286, 289, 290, 293, 296, 299, 300, 303, 305, 310, 314,

315, 318, 319, 322, 323, 324, 325,	97, 99, 100, 101, 102, 103, 105, 107,
326, 327, 328, 330, 331, 334, 337,	112, 115, 116, 117, 118, 119, 121,
340, 342, 343, 345, 346, 347, 351,	122, 123, 127, 128, 129, 130, 131,
352, 353, 354, 355, 356, 357, 358,	133, 134, 135, 136, 137, 138, 139,
359, 360, 363, 364, 365, 366, 367,	140, 141, 142, 143, 147, 149, 159,
369, 370, 372, 373, 374, 375, 377,	160, 161, 162, 163, 164, 166, 167,
378, 383, 384, 385, 386, 392, 394,	168, 169, 171, 172, 173, 179, 180,
395, 397, 398, 400, 401, 402, 404,	181, 183, 189, 190, 193, 194, 195,
405, 407, 408, 409, 410, 412, 414,	197, 198, 199, 200, 203, 204, 205,
415, 416, 418, 419, 421, 422, 423,	207, 208, 211, 212, 214, 215, 216,
425, 426, 428, 432, 436, 438, 441,	217, 218, 222, 225, 230, 231, 232,
442, 451, 452	233, 234, 235, 237, 238, 240, 241,
Yunan Hükûmeti 40, 70, 93, 105, 114,	242, 248, 249, 250, 251, 253, 254,
119, 131, 251, 322, 324, 326, 328,	255, 257, 260, 263, 264, 265, 266,
365, 366, 367, 374, 412, 414, 416	280, 281, 282, 283, 284, 285, 286,
Yunanistan 28, 30, 31, 32, 33, 36,	287, 288, 289, 290, 293, 295, 296,
40, 63, 67, 68, 69, 70, 71, 73, 75,	297, 298, 299, 300, 301, 302, 303,
76, 78, 79, 82, 91, 93, 96, 97, 99,	315, 317, 318, 319, 322, 323, 325,
101, 102, 103, 105, 119, 123, 139,	329, 334, 336, 338, 339, 340, 341,
149, 150, 159, 167, 175, 216, 312,	342, 343, 344, 345, 347, 349, 350,
325, 326, 352, 360, 372, 373, 374,	351, 353, 356, 357, 359, 360, 365,
385, 410, 411, 412, 416	366, 367, 369, 371, 373, 375, 379,
Yunanistan Hükûmeti 93	380, 381, 386, 389, 390, 391, 393,
Yunanlılar 23, 24, 25, 29, 30, 31, 34,	397, 398, 399, 400, 406, 411, 412,
35, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 49, 50,	413, 415, 416, 420, 424, 427, 428,
51, 52, 64, 67, 68, 69, 70, 71, 72,	429, 430, 435, 436, 441, 442, 451
73, 74, 86, 88, 89, 90, 92, 93, 94,	Yunan milleti 29, 30, 32, 63

ANADOLU'DA YUNAN ZULÜM ve VAHŞETİ

Bu kitapta **unutulmuş (unutturulmuş)** olan Yunan ordusunun Müslüman-Türk milletine yaptığı mezâlimi, fecâati ve şenâati okuyacaksınız. Bu vahşet, âlem-i insanîyetin yüzünü kızartacak seviyede olup şeytana bile taş çıkarır cinstendir. Buna en iyi örneklerden biri Falih Rıfkı'nın (Atay) Manisa'da dinlediği olaydır:

"İki erkek naaşı vardı, kim olduklarını tanıyamadım. Şuracıkta, havuzun kenarında bir gebe kadının karnını yarmışlar, 7-8 aylık (daha doğmamış) bir bebeği çıkarmışlar, bu avuç kadar yavruda bile süngü yarası olduğunu gözümle gördüm."

Bu icra edilen mezâlimin planlı bir surette Yunan resmî kuvvetleri tarafından yapılmış olması ve bu **imha hareketini vatan borcu, din gayreti ve medeniyet gereği** olarak yapmaları da çok acı bir durumdur. Bu mezâlîme ve imha siyasetine bazı örnekler -bizler için çok elîm olmasına rağmen- şunlardır:

Sadece kadınlara musallat olup tecavüz etmemişler erkeklerle bile tecavüz etmişlerdir. Küçücük kız çocuklarına varıncaya kadar -hem de- câmîlerde mangalarla ırza tecavüz etmişlerdir. Birçok Müslümanın gözleri oyulmuş, kulakları kesilmiştir. Birçok Müslüman diri diri alenen yakılmıştır. Müslüman hanımların göğüsleri kesilerek içlerine barut konarak patlatılmıştır. Müslümanların canlı canlı derileri yüzülmüştür.

Ve daha birçok akla hayale gelmeyecek, düşünmekle bulunamayacak vahşet numuneleri... Tüm bu yapılanlara rağmen **unutulan (unutturulan) Yunan mezâlîmini** ana kaynaklarından öğrenip gelecek nesillere unutulmayacak şekilde öğretmemiz gerekmektedir. Çünkü Yunanistan'ın Megali İdea hülyaları bitmemiştir. Bu hülyalarını gerçekleştirme çabalarından hiç vazgeçmeyen Yunanlılara karşı daima hazır vaziyette olmamız ve genç dimağlarımızı da bu şekilde yetiştirmemiz gerekmektedir.

"Târîh"i "tekerrür" diye ta'rif ediyorlar;
Hiç ibret alınsaydı, tekerrür mü ederdi?

Mehmed Âkif

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
Tel. - Faks: +90 212 526 98 06
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

ISBN 978-625-7760-27-0
9 786257 760270